

Wat was er interessant in de vogelbladen?

Samengevat door Paul Keuning

De DompHoorn jrg. 53(2) juni 2019

Tijdschrift van Natuur- en Vogelwacht 'De Vijfheerenlanden'. Chris Kramer beschrijft de maandelijkse watervogeltelling op de Linge, die gedaan wordt met vier tellers vanaf een zalmschouw van een van de tellers. Huib Vissers wordt om meerdere redenen erg gemist; hij gaf de tellingen door aan Sovon, maar overleed vorig najaar. Op de Linge worden veel grauwe ganzen, meerkoeten en wilde eenden geteld, maar ook de grote Canadese gans (133 ex. in december) en de krakeend (121 ex.) tellen duidelijk mee. Paul van der Waal behandelt in de serie 'icoonsoorten Vijfheerenland' de gierzwaluw. Jolanda Lemcke bespreekt haar ervaringen met de verschillende spechtensoorten.

Dutch Birding jrg. 41(3) 2019

Tijdschrift over palearctische vogels. E.B. Ebels et al. 'Grote Kanoeten op Texel en Terschelling'. T. Janssen 'Keizerarend in Nederland sept. 2017'. R.L. Flood 'Status of Cory's Shearwater in the western Mediterranean'. DB Actueel: houd vooral de site in de gaten, want het bericht dat er een kalenderleeuwrik is waargenomen bij Ouddorp, en het gegeven dat er drie monniksgieren in ons land waren is al zeker enkele maanden oud.

De Kruisbek jrg. 61(2) april 2019

Vogelwacht Utrecht. Bert van 't Holt 'Verdwenen Utrechtse broedvogels': De duinpieper heeft het op de Leusderheide het langst volgehouden, maar is daar verdwenen net als de hop, die ook wel drek- of stinkhaan genoemd wordt, omdat hij zijn nest niet schoon houdt. Annemarie Loof loopt een ochtendje mee met de

ringers in de Molenpolder. Hayo Nijenhuis beschrijft een van de grootste oeverzwaluwenwanden in Nederland, die in Bunschoten. Het onkruidvrij houden en het vullen met een speciaal zandmengsel hoort bij het jaarlijkse onderhoud. Bert Geelmuijden zag en fotografeerde de zwarte ibis, die bij Nijkerk neergestreken was. De gemeente Utrecht bouwt vogelvriendelijk door het plaatsen van gierzwaluwkasten en het maken van dakpanvoorzieningen voor de huismus.

De Kruisbek jrg. 61(3) juni 2019

Bert van 't Holt beschrijft in 'Bedreigde Utrechtse broedvogels' de draaihals, die het moeilijk heeft doordat er minder mieren zijn. Voor de kempiaan is de lage waterstand funest, maar in de Noordpolder te Veld heeft het natuurreservaat gezorgd voor een comeback. De Eempolders waren in 2018 ook het woongebied voor de velduil. Sjeff ten Berge is nog niet klaar met Staatsbosbeheer, die het op de Amerongse Berg hebben laten gebeuren, dat er uitgebreid boswerkzaamheden plaatsvonden in de directe omgeving van een ravennest. Fraaie pentekeningen van de Pallas' boszanger, een jeugdliefde van auteur Bram Rijkse. Hayo Nijenhuis is blij met de uilen, die het met vier soorten goed doen in de omgeving van Bunschoten/Spakenburg. Uilenkasten voor de steen- en de kerkuil zorgden voor een flinke aanwas. René de Waal levert een bijzonder fraaie geïllustreerde beschrijving van de polder Arkemheen. Compliment ook aan de vormgevers van De Kruisbek!

Limosa jrg. 91(4) 2018

Tijdschrift van de Nederlandse Ornithologische Unie en Sovon. Hidde

Bult 'Afname van de zwarte specht op de Brabantse Wal' (ten zuiden van Bergen op Zoom). Deze soort is lastig te inventariseren omdat hun 'home-range', het gebied waar ze regelmatig voedsel zoeken, wel tot 400 ha groot kan zijn. Alleen op het geluid wordt het dan moeilijk om broedterritoria vast te stellen. In 2017 zijn met gerichte kartering 26 territoria geteld. Janneke Scholten en Jan Staal 'Habitatgebruik van patrijzen op de Brabantse zandgronden'. Met een gezenderde patrijshaan is opnieuw aangetoond, dat extensief grasland, slootranden, graanpercelen en maïsstoppels de habitat van de patrijs vormen. Beschermingsmaatregelen zullen zich hierop moeten richten.

De Tringiaan jrg. 42 (2) juni 2019

VWG Schagen e.o. Frits Vloemans bespreekt het in januari dit jaar verschenen 10-jarig lopend onderzoek van Christiaan Both et al. (Universiteit

Groningen), waaruit blijkt dat het moord en doodslag is in de nestkasten, waar de koolmees en de iets later arriverende bonte vliegenvanger aanspraak op maken. De laatste legt meestal het loodje en wordt dood gepikt door de reeds broedende koolmees.

Gertjan Langedijk komt met een overzicht van de broedende kerkuilen in Noord-Holland 1990–2018. De door Gerard Mijnhout aangeleverde broedgegevens uit Het Gooi gaan op een bescheiden manier mee in de stijgende lijn, die geldt voor de hele provincie. Veel aandacht voor de gierzwaluw. Op aandringen van het bestuur is de renovatie van het kerkje in Sint Maartensbrug tijdelijk opgeschort, omdat daar ook genesteld wordt door de gierzwaluw. Over de weidevogels verzucht Truus van der Chijs "Het gaat al jaren slecht rond Schagen".

Het Vogeljaar jrg. 67(2) 2019

Henk van der Kooij vergelijkt de broedseizoenen 2016, 2017 en 2018 van

de purperreiger in ons land en concludeert: twee topjaren en een bijzonder jaar. Het inventariseren van de nesten van deze moerasbewoner was tot nu toe zeer arbeidsintensief. Met bootjes, of in waadpakken probeer je door het moeras zo dicht mogelijk bij de nesten te komen. Wordt er op 4 à 5 meter in de boomkruin van de wilg of de elzenboom genesteld, dan moet je ook nog een lange stok met een spiegel bij je hebben om in het nest te kunnen kijken. Dirk Prop kan erover meepraten; hij hielp bij het inventariseren van de Breukeleveensche Plas. Het was zoeken in 'onoverzichtelijk wilgenstruweel'. Observaties met drones maken deze controles soms een stuk eenvoudiger. De trend is na een paar recordjaren gunstig. De ervaring met polyethyleen netten rondom de waterrietkragen tonen aan dat de predatiedruk door de vos en ook de aantasting van de oude rietkragen door de oprukkende grauwe gans op deze manier goed bestreden kunnen worden. Franklin

Tombeur telde van 1991 tot en met 2005 volgens de richtlijnen van de Landelijke Werkgroep Vogeltrekellingen de ochtendnaarstrek van de graspieper in een Zeeuws-Vlaamse polder nabij de Belgische grens. Terwijl de trend een lichte daling van de getelde aantallen laat zien, vraagt de auteur zich af hoe fluctuaties in de aantallen overtrekkende graspiepers verklaard kunnen worden. Zou dat met de conditie van de graspiepers te maken kunnen hebben?

't Zwaalfje jrg. 8(1) voorjaar 2019

VWG Berkelland. Cees van Beinum stelt vast dat de sperwers rond Eibergen terrein verliezen, mede door de rigoureuze houtkap door de bosbeheerders. De sperwer houdt van dicht op elkaar staand naaldhout. Daar kunnen zij nog goed doorheen vliegen, in tegenstelling tot de havik, de oehoe en de bosuil.

Voor u gelezen door
Paul Keuning

In april 2019 is bij uitgeverij Atlas Contact het eerste nummer van De Scharrelaar verschenen, een nieuw literair tijdschrift voor vogelliefhebbers. Het blad wordt geschreven door vogelaars met liefde voor schrijven en door schrijvers met liefde voor vogels. De redactie van De Scharrelaar bestaat uit Saskia van Loenen (eindredacteur bij NRC Handelsblad en auteur van Spotvogels), Jean-Pierre Geelen (redacteur en ombudsman bij De Volkskrant en auteur van o.a. Blinde vink en Spotvogels), Emile Brugman (publisher at large bij Atlas Contact) en Caspar Dullaart (redacteur bij Atlas Contact). Het tijdschrift zal twee keer per jaar verschijnen: in de lente en in de herfst. Het zal alleen in losse verkoop beschikbaar zijn.

Het lentenummer bevat onder meer een college natuurschrijven door Koos van Zomeren, Marja Vuijsje over vogels in de Perzische literatuur, Jean-Pierre Geelen over de doorgeschoten gekte van het vogelringen en Stefan Brijs over de weergalozes roodkopklauwieren in zijn Spaanse achtertuin.

Caspar Dullaart: 'De tijd is rijp voor een literair vogeltijdschrift; een Hard Gras voor twitchers, vogelaars en vogelliefhebbers. Niet eerder verschenen er in Nederland zoveel goede vogel- en natuurboeken als nu, niet eerder werden er massaal zoveel vogelboeken gekocht als nu.'

